

EU I SRBIJA NA DELU

INFORMACIJE

PODRŠKA EU SREDNJEM STRUČNOM OBRAZOVANJU U SRBIJI

Od septembra 2014. godine, budući **tapetari, stolari, tehničari mehatronike, elektrotehničari telekomunikacija, turistički, medicinski, farmaceutski i laboratorijski tehničari, fizioterapeuti i učenici drugih profila u svim srednjim školama u Srbiji, obrazuju se po novim i modernizovanim nastavnim programima**. Ovi profili su razvijeni u okviru **Programa Reforme srednjeg stručnog obrazovanja**. Nakon godina testiranja, ovi programi su ocenjeni kao prikladni čime je omogućeno da **od pilot programa postanu deo sistema srednjeg stručnog obrazovanja i obuke**.

Premda je sistematizacija pilot profila najočiglednije dostugnuće reforme srednjeg stručnog obrazovanja, to je samo jedan od rezultata postignutih u proteklih deset godina otkako se u Srbiji, uz podršku EU, odvija reforma srednjeg stručnog obrazovanja.

Kroz program reforme srednjeg stručnog obrazovanja, EU je od 2003. godine izdvojila bespovratna sredstva u iznosu od **24 miliona evra**, dok je na ime aktuelne, pete faza programa, započete aprila 2014. godine, izdvojeno **3,75 miliona evra**. U centru pažnje projekta se nalazi nekoliko ključnih oblasti: dalja sistematizacija pilot profila i primena koncepta maturalnih (*bakaluareata*) i završnih ispita u srednjem stručnom obrazovanju, dalji razvoj nacionalnog okvira kvalifikacija i podrška radu saveta za sektorske veštine (koji će, iako još uvek nije uspostavljen, biti od vitalnog značaja za usklađivanje obrazovanja sa potrebama privrede) i nabavku opreme za stručne škole.

Peta faza programa **Podrška EU stručnom obrazovanju u Srbiji**, ima za cilj da obezbedi nesmetani nastavak tekuće reforme. Prethodnih godina, podrška je bila usmerena na razvoj strategija i kreiranje politika i sada, kada je ovaj deo posla u velikoj meri završen, obrazovni sistem u Srbiji ima važan zadatak primene ovih konceptata.

S druge strane, projekat je, kao i bilo koji drugi koji se finansira iz IPA fondova, prvenstveno usredsređen na pripremanje zemlje za članstvo u EU. Inicijative, deklaracije, sporazumi i alati EU u oblasti obrazovanja, uglavnom su relevantni i primenjivi na sve u EU, a usvajaju ih čak i zemlje izvan Unije. Srbija je odlučila da krene ovim putem. Razvoj kvalifikacionih standarda i njihovo međusobno priznavanje neki su od primera – nacionalni okvir kvalifikacija koji je u Srbiji još uvek u razvoju, olakšaće pokretljivost radne snage.

Korisnik projekta je Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, kao i pilot škole i učenici srednjih škola širom Republike Srbije.

Glavni rezultati programa reforme stručnog obrazovanja su smanjeni broj izostanaka sa časova i više prosečne ocene. Nastavnici primećuju da učenici pokazuju veće interesovanje za učenje; tokom praktičnih obuka, učenici brzo i lako stiču nove veštine, što je uočeno na završnim ispitima kojima prisustvuju predstavnici poslodavaca u ulozi članova ispitnih komisija. Primera radi: istraživanje sprovedeno u mašinskim i poljoprivrednim školama pokazalo je da je 70-80 odsto učenika našlo posao u roku od tri meseca po završetku škole. Osim toga, očigledno je da učenici pokazuju veće interesovanje za modernizovane profile: na primer, pilot profili turističkih i ugostiteljskih kao i medicinskih tehničara godinama su među najpopularnijim profilima, što znači da se sada učenici sa boljim ocenama upisuju upravo u ove škole.

EU I SRBIJA NA DELU

Podrška srednjim stručnim školama u Srbiji obuhvatila je fizičku rekonstrukciju školskih zgrada i komunalne infrastrukture, ali i nabavku kompjutera i specijalizovane opremu za obuku (kliničke i farmaceutske laboratorije, kuhinje, pekare, mehaničke laboratorije, opremu za dijagnostiku elektronskih sistema motornih vozila itd).

Ima još ciljeva koje treba postići, poput maturalnog ispita i sistematizacije završnih ispita, koji su planirani za školsku 2017/18. godinu, ili u potpunosti razvijenog nacionalnog okvira kvalifikacija. Promene koje će uneti maturalni ispit će biti poznate tek kada bude usvojen koncept njegove primene; s druge strane, prednosti nacionalnog okvira za kvalifikacije su očigledne. The NQF allows all education provision within a country to be articulated in a way as to allow clear identification of levels of provision, entry/exit and progression pathways, as well as nationally recognised quality assurance mechanisms. Oni su usvojeni širom EU, ali i u državama koje su u procesu pristupanja i zemljama kandidatima ali i u mnogim drugim širom sveta. Cilj nacionalnog okvira kvalifikacija jeste da obezbedi mehanizam za jasan opis i identifikaciju obrazovnih usluga koje se pružaju, čime se ostvaruje priznavanje kvalifikacija između zemalja. Ovo međusobno priznavanje kvalifikacija je od suštinskog značaja ukoliko EU želi da uspostavi neograničenu i nesmetanu pokretljivost radne snage.

To je ono što će, nakon pristupanja zemlje EU, promeniti život u Srbiji.

KONTAKT

Tamara Ikonov, PR projekta

tamara.ikonov@vetserbia.edu.rs

Tel: +381 11 3236768 ; Mobilni: +381 63 241408

